

Nordland SVs innspill til strategidebatten, vår 2026

Førsteutkast, til debatt i Nordland SVs organisasjon i forkant av fylkesårsmøtet.

Hva gjør SV unikt blant de rødgrønne partiene og hvordan får vi det best fram?

SV er unikt blant de rødgrønne partiene fordi vi løfter fram både utjevning-/fordelingspolitikk og klima-/miljøspørsmål. Vår analyse er at for å omstille samfunnet til å bli mer klima- og miljøvennlig må vi sikre at et stort flertall i befolkningen ser seg tjent med dette, og at vi derfor må jobbe for utjevning. Dette perspektivet har vi ikke lyktes med å omsette i oppslutning, bl.a. fordi:

- Verden er blitt mer polariserende på klimaspørsmål – derfor forsvinner noe av det SV er god på
- Vi har en helhetlig politikk, men får ikke budskapet ut
- SV har vært det soleklare alternativet til venstre for AP – Vår røde politikk har blitt for utydelig, Rødt er mer tydelig – vi mister stemmer til Rødt

Hvilke oppfatninger om SV og vår politikk er det viktig at vi får endret?

SV sliter i større grad enn mange partier med et fastgrodd image som vi ikke greier å endre. Mange sitter med et inntrykk av at SV er:

- mer imot de rike enn for de fattige
- generelt at vi ofte er mot ting, og sjeldent for
- vil verne alt og ikke har noen næringspolitikk
- er litt bedrevitere og moralister
- er for skarp i kantene og kategorisk (stiller f.eks. ultimatum, kaller motstandere «løkhuer», men samtidig er andre skarpere, og f.eks. AP stiller flere ultimatum.
- vi treffer ikke folk der dem bor, er for opptatt av overordnede, litt utydelige idealer
- for skeivt fokus på utsatte grupper kan gi inntrykk av at alle som tjener over gjennomsnittet bør skamme seg.
- at vi fremstår for mange som et «dyrt» parti, som kun vil øke utgiftene, med en politikk som oppleves som byråkratisk og preget av subsidier og offentlige ordninger.
- At enkeltsaker som gratis SFO gir inntrykk av at vi ikke kjenner velgerne og fremstår uforholdsmessig prioriterte, på bekostning av de store spørsmålene folk er mest opptatt av

Samtidig må vi erkjenne at ikke bare er politikken, men også profilene våre er en del av utfordringen. Er ledelsen for lik i etterlatt inntrykk: saklig, grundig, forsiktig, humørløs, avventende? Mangler vi en personlighetene som kan ta folk med storm og bli litt rockestjerne? Mangler vi både politikken og politikerne som kan gi gjennomsnittsnordmannen en grunn til å stemme på oss? Svært sterkt fokus på barnefamilier og utsatte grupper, men vi kan ikke være et parti bare for dem som spissformulert har masse unger eller går på trygd.

Hva skal til for at SV kan øke vår troverdighet som et rødgrønt parti som får ting gjort?

Det er helt åpenbart at vi faller igjennom i kommunikasjonen. Det må øves på budskapet, det må appellere, og folk må identifisere seg med budskapet. For øyeblikket lykkes vi ikke med

noen av delene. I tillegg er vi for trege til å kommentere på politiske saker, og overlater til andre partier å være først med saftige utspill. Det virker som vi er for trege til å identifisere viktige saker, og for glade i en stor analyse. Vi må klare å skyte med skarpt langt tidligere. Det er ingen skam å bruke tabloide uttrykk, det er tvert imot et bevis på at man forstår hva media er ute etter, og at folk vil ha tydelige meldinger.

I tillegg må vi erkjenne at SV i for liten grad framstår som relevant i de store spørsmålene som opptar folk flest. Mange er bekymret for et stadig voksende statsbudsjett, samtidig som det blir færre yrkesaktive til å finansiere fellesskapet. Dette gir grobunn for en oppfatning av at staten bruker for mye penger på ordninger som oppleves som unødvendige, og på et byråkrati som vokser. Dette er debatter SV kan og bør ta eierskap til, ved å vise at vi både kan prioritere hardere, kutte sløsing og samtidig styrke velferden der det faktisk trengs.

Vi understreker at SV gjennom forrige regjeringsperiode fikk store gjennomslag på politikk som har gjort en reell forskjell for folk, uten at dette har gjort noe for oppslutningen. Dette understreker at sak gjennomslag alene ikke er nok. Vi må bli bedre til å synliggjøre skillene mellom et Arbeiderparti som drar mot Høyre og oss selv.

SV har i for stor grad blitt oppfattet som et parti for enkeltsaker og fordeling, mens vi i for liten grad har tatt rollen som det rødgrønne partiet som tydeligst setter agendaen i de store, strukturelle spørsmålene. I en tid der økonomisk makt konsentreres gjennom internasjonale monopoler, tekgiganter og finansmarkedet, må SV tydeligere formulere en politikk for demokratisk kontroll over samfunnets viktigste ressurser. Dette handler om eierskap og styring av kraft og infrastruktur, om hvordan vi regulerer og utfordrer globale monopol, og om hvordan vi sikrer at ny teknologi innen KI blir utviklet og brukt til fellesskapets beste. Troverdighet skapes når vi viser at vi kan ta ledelsen i de store spørsmålene der andre tier.

Hva vil vi at folk skal tenke på når de tenker på SV?

SV kan ikke bare være et parti for sosial rettferdighet. Vi må også være et parti som legger til rette for at alle skal lykkes og ha gode liv. Dette må inkludere at vanlige folk kan tro de vil få bedre økonomi av å stemme SV. Det kan godt hende vår politikk gjør det, men slik er vi ikke i nærheten av å bli oppfattet engang i egne rekker. Det er ikke feil at folk tenker på egen lommebok eller ønsker å bli rike, og det bør vi si rett ut. Vi må også kunne være det partiet som påpeker offentlig sløsing.

Samtidig må vi være tydelige på at vi skal hjelpe de som har lite, og at de som har mye må være med å hjelpe. Vi må også klare å kommunisere bedre om klima og miljø. Hvis vi ikke får folk til å tenke på sin egen kontakt med naturen, blir budskapet rent teoretisk. Nærnaturen må opp og fram, og det må spisses. Vi vil at barna våre også skal få plukke multe og møte tjelden i fjæra.

Kombinasjonen av manglende troverdighet i næringspolitikken, og fokus på det overordnede i klima-/miljøpolitikken fører til at vi ikke når fram på dette området.

Elektrifisering Melkøya – vårt forslag om «karbonfangst» blir borte når vi stemmer med Rødt og FRP/Senterpartiet

Hvem er vi til for?

Nordland SV mener SV bør definere sin strategi ut fra:

Alternativ A: Vi skal være et parti som tar de store utfordringene på alvor. Vi har en politikk som skaper et bedre samfunn for det store flertallet og samtidig løser de store utfordringene vi møter. Dette betyr å prioritere saker som angår mange.

Dette begrunner vi med at for å bli en sterkere maktfaktor på venstresiden må vi gå etter de største velgergruppene og appellere til flere enn vi gjør i dag. Vi må breie ut politikken. Det er f.eks. et statistisk faktum at de som har god helse, god økonomi og god utdanning stemmer i langt større grad enn de uten disse fordelene.

Det betyr at vi må ha noe å tilby til alle.

Valg av saker?

1. Hva skal være aller viktigst for SV? Kampen for en bedre hverdagsøkonomi eller en bedre finansiert velferdsstat?

Det er litt upresist å sette hverdagsøkonomi opp mot finansiering av velferdsstaten., og for SV må begge disse sakene være viktig. Bedre tjenester i kommunene gir også bedre økonomi, bedre tid, og mindre «friksjon» i hverdagen. Dette henger også sammen med satsingen på befolkningsvekst i distriktene, og dermed både personrettede tiltak, skattepolitikk, utdanningspolitikk osv. Det er de små kommunene som sliter mest med å rekruttere, og dermed får relativt sett størst utgifter til bemanning. Øker man tilflytningen, øker også skatteinngangen, og dermed kvaliteten på tjenestene. Boligpolitikk er også en sentral del i dette, der staten kan ta en mer aktiv rolle for å sikre tomter og lånemuligheter.

Vi bør jobbe for å et alternativ til historien om at dette må tvinge fram kommunesammenslåinger. En radikal og fullt mulig løsning er å la fylkeskommunene ta over ansvar for f.eks. planarbeid i kommuner som sliter med å rekruttere. Fylkeskommunene har allerede store fagmiljø og høy kompetanse, og selv en middels stor, sammenslått kommune vil ha problemer med å konkurrere i rekrutteringen. Så kan heller fylkeskommunen opprette distriktskontorer der de ansatte jobber deler av tida.

Hvilke saker, innenfor de to områdene, er best egnet til å utgjøre en positiv forskjell og som velgerne er opptatt av og enige med oss i?

Boligpolitikk. Kan vi opprette statsbygg, med formål å bygge og tilgjengeliggjøre boliger i hele landet til folk flest? Revitalisere Husbanken? Statlig ansvar å fordele vekst i boligmasse utover landet, slik at vi stimulerer befolkningsvekst utenfor de store byene.

Hvorfor kan ikke SV også ha fokus på sløsing i det offentlige iblant, og effektivisering av kommunalt byråkrati? Vi trenger ny politikk og kommunikasjon slik at vi ikke blir oppfattet som ensidig positiv til alt som er offentlig.

Skattepolitikk – hva kommuniserer SV om skattenivå på privatpersoner? Mer fokus på bedre privatøkonomi for folk flest.

Hva må til for at SV skal fortsette å ha troverdighet som et miljøparti?

Tydelig og forståelig politikk på hverdagsnivå. Balansert kommunikasjon mellom nærings- og miljøpolitikk.

Hvordan type saker skal vi prioritere aller høyest?

Nærnaturen og støtte mindre strømforbruk for folk via f.eks. Ennova. Bli litt mer kosesosialister, ikke bare kranglesosialister.